

RAN-2305

M.A. (Part-I) (External) Examination

March / April - 2019

**Sociology: Paper - 3
(Sociology of Change & Development)**

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.A. (Part-I) (External)

Name of the Subject :

Sociology: Paper - 3 (Sociology of Change & Development)

Subject Code No.: 2 3 0 5

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

(૧) પ્રત્યેક સવાલના જવાબ લખો.

(૨) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.

પ્ર. ૧. સામાજિક પરિવર્તન અને સામાજિક વિકાસની વ્યાખ્યા આપી. તેમની વચ્ચેનો સંબંધ તપાસો. (૨૦)

અથવા

પ્ર. ૧. સામાજિક પરિવર્તન માટેના જવાબદાર પરિબળોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર. ૨. આધુનિકીકરણની વ્યાખ્યા સમજાવો. આધુનિકીકરણ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૨૦)

અથવા

પ્ર. ૨. સંસ્કૃતિકરણ એટલે શું? સંસ્કૃતિકરણના ખ્યાલનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્ર. ૩. આર્થિક વિકાસનો અર્થ આપો. રોસ્તોવે દર્શાવેલ આર્થિક વિકાસના પગથીયા ચર્ચો. (૨૦)

અથવા

પ્ર. ૩. આર્થિક વિકાસ એટલે શું? આર્થિક વિકાસની ખાસિયતો વર્ણવો. (૨૦)

પ્ર. ૪. વિકાસને સમજવામાં કેન્દ્રીય પરિધિના સિધ્ધાંતનું મહત્વ દર્શાવો. (૨૦)

અથવા

RAN-2305]

[1]

[P.T.O.]

- પ્ર. ૪. અલ્પવિકાસના સંદર્ભમાં આધારવાદના સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો. (૨૦)
- પ્ર. ૫. વૈશ્વિકરણનો ખ્યાલ સમજાવો. ભારતમાં વૈશ્વિકરણની સામાજિક સાંસ્કૃતિક અસરોની ચર્ચા કરો. (૨૦)
- અથવા
- પ્ર. ૫. ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦+૧૦)
- (અ) અસમાન વિનિમય
- (બ) વિકાસમાં રાજ્ય અને બજારની ભૂમિકા

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) Attempt all questions.
 (2) Marks for each questions are indicated on the right side.

- Q. 1. Give definition of social change and social development, examine relation between them. (20)
- OR**
- Q. 1. Discuss the factors for social change in detail. (20)
- Q. 2. Explain definition of modernization, write a detail note on modernization. (20)
- OR**
- Q. 2. What is Sanskritization? Evaluate the concept of Sanskritization. (20)
- Q. 3. State meaning of social development. Discuss the steps of economic development as Indicate by Rostow. (20)
- OR**
- Q. 3. What is Economic Development? Describe features of economic development. (20)
- Q. 4. Indicate the signification of centre periphery theory to understand development. (20)
- OR**
- Q. 4. Evaluate the dependency theory in reference of underdevelopment. (20)
- Q. 5. Explain the concept of Globalization. Discuss the socio cultural impact of Globalization in India. (20)
- OR**
- Q. 5. Write Short Note. (10+10)
- (a) Unequal Exchange
- (b) Role of state and market in development